

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 489/2524

นางไฉ่ รอดทอง
บริษัท ประกันสรรพภัยแห่งประเทศไทย จำกัด

โจทก์
จำเลย

ป.วิ.พ. มาตรา 55

ป.พ.พ. มาตรา 374, 862, 863

โจทก์ในฐานะผู้เช่าซื้อรถยนต์ที่เอาประกันภัยไว้กับจำเลยแม้จะชำระค่าเช่าซื้อยังไม่หมด มิใช่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์ แต่ก็เป็นผู้มีส่วนได้เสียในรถยนต์ที่เช่าซื้อมาจึงมีสิทธิทำสัญญาประกันภัยกับจำเลยได้

แม้โจทก์จำเลยจะได้ตกลงระบุให้บริษัทผู้เป็นเจ้าของรถยนต์ที่เช่าซื้อเป็นผู้รับประกันภัยจากสัญญาประกันภัยอันเป็นสัญญาตกลงว่าจะชำระหนี้แก่บุคคลภายนอก แต่บริษัทดังกล่าวยังมิได้แสดงเจตนาที่จะถือเอาประโยชน์จากสัญญาประกันภัย สิทธิจึงยังไม่เกิด โจทก์ยอมเปลี่ยนแปลงข้อตกลงโดยเข้าเป็นผู้รับประกันภัยตามสัญญาประกันภัยเสียเองได้ เมื่อโจทก์ได้แจ้งให้จำเลยชำระค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์แล้ว จำเลยไม่ชำระ โจทก์ก็มีอำนาจฟ้อง

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เช่าซื้อรถยนต์จากบริษัท พ. และได้ทำสัญญาเอาประกันภัยไว้กับจำเลย ต่อมาเมื่อคนร้ายลักรถโจทก์ไป โจทก์ทวงถามให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว จำเลยปฏิเสธจึงขอให้บังคับจำเลย

จำเลยให้การว่า ตามสัญญาประกันภัยมีข้อตกลงว่า เมื่อรถที่เอาประกันภัยไว้เสียหายหรือสูญหาย จะใช้ค่าเสียหายให้กับเจ้าของที่ระบุชื่อไว้ คือบริษัท พ. โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์ในฐานะผู้เช่าซื้อรถยนต์ที่เอาประกันภัยไว้กับจำเลย แม้จะชำระค่าเช่าซื้อยังไม่หมด มิใช่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แต่ในระหว่างสัญญาเช่าซื้อ โจทก์มีสิทธิยึดถือ ใช้ประโยชน์ตลอดจนต้องรับผิดชอบในความเสียหายหรือสูญหายอันเกิดแก่รถยนต์ที่เช่าซื้อ เมื่อชำระค่าเช่าซื้อเสร็จสิ้นยอมได้กรรมสิทธิ์ และในกรณีที่มีการเลิกสัญญาเช่าซื้อโจทก์ก็มีหน้าที่ต้องส่งมอบรถยนต์คืนในสภาพเดิม โจทก์จึงอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรถยนต์ที่เช่าซื้อมา มีสิทธิทำสัญญาประกันภัยกับจำเลยได้ และหากโจทก์จำเลยได้ตกลงระบุให้บริษัท พ. เป็นผู้รับประกันภัยจากสัญญาประกันภัยซึ่งเป็นสัญญาตกลงว่าจะชำระหนี้แก่บุคคลภายนอกแต่บริษัท พ. ยังมิได้แสดงเจตนาที่จะถือเอาประโยชน์จากสัญญาประกันภัยสิทธิจึงยังไม่เกิดขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 374 โจทก์ยอมเปลี่ยนแปลงข้อตกลงโดยเข้าเป็นผู้รับประกันภัยเสียเองได้ และเมื่อโจทก์ได้มีหนังสือแจ้งให้จำเลยชำระค่าสินไหมทดแทนนั้นแล้วจำเลยไม่ชำระ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง แต่ประเด็นในคดีนี้จะวินิจฉัยได้ก็โดยอาศัยพยานหลักฐานของโจทก์จำเลย ที่ศาลชั้นต้นสั่งงดสืบพยาน และศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์ยืนตามกันมา ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษายกคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสอง ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการสืบพยานโจทก์จำเลยและ
พิพากษาใหม่ตามรูปคดี

(ไพศาล สว่างเนตร - จังหวัด แสงแข - อาง ปัญญาติลก)